

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal jutányos áron közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A nő igazi hivatása.

Számtalan cikket irnak most a feministák a nők jogáról, a férfival való egyenlőségéről, mert abban látják a nők üdvösségét, ha elsősorban választójogot adnak nekik. A női jog. De hiszen mi nem élünk rabságban, hogy a szabadságért küzdeni kellene, csupán más a mi jogunk, mint a férfiaké. Mert hogy nekünk most is vannak jogaink, amelyeket mi csakugyan gyakorolunk, azt elvitatni nem lehet és ép úgy, mint ahogy senkisémet kérni a férfitől, meg van-e elégedve a világrenddel, a sorssal, amely őt ép e polcra helyezte, ép úgy ne vitassuk azt, hogy a nő az ő mostan való helyzetében mennyire boldog, mert a megelégedés a nő természetével nem fér össze.

Vagy azt hiszik a nők, hogy boldogabbak lesznek, ha talán egy kapott kézcsók révén más jelöltre szavazhatnak, vagy hogy irigység, vagy hiúságból az ellenpárthoz szegődhetnek? Mert bárhogy is világítjuk meg a dolgot, mégis való, hogy a férfit az ész, a nőt pedig a szív vezérli. Az a szív, amely szeret, de kegyetlenül gyűlöl is, és hiúságból irigykedik; lakik azonban benne még egy szép nagy érzés, amely a tiszta szavazást lehetetlenné

teszi és ez a — „szánalom.“ Igen, mi nem látjuk az eszmét, hanem mi csak a szívünkkel az embert látjuk, a bálványt, amelyet magunknak említünk és amely elbukik és a végzetetlen nagy szánalom csak arra törekszik, hogy azt megmentse. Mert a nő sohasem küzd valamiért, hanem mindig valakiért. Minden cél elérését csak azért óhajtja, hogy valakinek azzal örömet okozzon, valakit részére megnyerjen. A férfit ellenben az ész vezérli és az a cél, amelyet kitűzött magának, amely az ő célja, senki másé; higgadt megfontolt ésszel előre jelzi magának az utat; nem teszi senkiért, csak önmagáért, azért is sohasem folyomodik cselhez, hogy célját elérje. Sokféleképpen lehet bizonyítani, hogy a női természet egészen más, mint a férfié, sőt éppen ellenkező, mert amíg barátság csak ott tanyázik, ahol két férfi, vagy két nő egymás közt annyira egyenlőnek találta a gondolat meneteit, hogy szinte egy lénynek látszanak, addig a szerelem csak ott keletkezik, ahol ellentétek egymást vonzák, mintegy kiegészítő része egyik a másiknak. — És miután férfi és nő közt csak szerelem van, de barátság nincs, világos, hogy a nőnek a természete lelki világa. Felfogása egészen más mint a férfié. És mégis ott akarjuk hagyni a mi birodalmun-

kat és be akarunk lépni a férfi birodalmába, vállvetve küzdeni az élet nehéz pályáján és elrészegedve attól a gondolattól, hogy majd nevünk a nő nevét, az utókor említi, nem nézünk vissza, hanem törünk előre. Hogy a nő mostan való helyzetéből kikivánczik és a férfival együtt kíván küzdeni, annak főoka: a nehéz megélhetési viszonyok. Pénz a mai társadalom jel-szava, a pénz után való sóvárgás, pénzszerzés bármilyen áron. És ha kilépünk a küzdőtérre, mit hagyunk magunk mögött a birodalmunkban? Mint egy ország, amelyet királya elhagy, fejét vesztve, rendetlenségben maradt és biztos pusztulásnak indul: épúgy van abban a birodalomban, a négy fal között. Ha innen kilépünk, elvesztettünk egy birodalmat, mely tisztán a nőé volt, senki másé; feláldoztuk azt kétes sikerekért. És azzal szemben, aki a nőt a világrendben e polcra helyezte és e birodalmat a kezébe adta, kötelességet vállaltunk azzal, hogy eddig e birodalmat uraltuk és nem léphetünk ki onnan anélkül, hogy meg ne gondolnánk, mi lesz ezután az othonnal — mostani nő birodalmával. Nem méltó hozzánk ez a foglalkozás, mi nemesebb és nagyobb munkára vagyunk teremtve. Miért lehessen csak a férfinak a világban szerepelni

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

◀ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ▶

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

—10

Az Igazgatóság.

TÁRCA.

NE JÁTSZ A TÜZZEL.

Írta: Octave Mirbeau.

Rovére Henri a karjára könnyen ránehezedő legyező zizigéséből kitalálta Nayresné s megértette a kívánságát. Bosszusan látta őt a tükrökben visszaverődve a terméken végig haladni a téli kert irányában. Nem mert azonban ellenkezni és diszkrétan utána ment.

A Nayresné szeméi haragtól szikráztak a félhomályban s a keble erősen lihegett. Alig birva magával, megszólalt:

— Még most is mered tagadni, Ribesnével?

— És a nélkül, hogy időt engedne Rovérenek valamit felelni, folytatta:

— Igen, már hallottam tőled, hogy egy kis változatosság kedvéért! Változatosság, kinek? A világnak? Mintha a világ régóta nem tudná! A férjemnek? Az képtelen a

gyanakodásra! Neki csak az ő suggestióján jár az esze . . . Csak az imént is alanyt keresett. Ne! Ne hazudj többé! Hasztalan! Láttam!

Hogy nem találta meg legott a feleletet, melyet keresett, Rovére Henri egyre nagyobb zavarba jött.

— Nos, mondta a fejét felemelve, ha úgy lenne is? Ez az élet! tette hozzá affektált filozófiával.

— Az élet? ismételte Nayresné. És ha ellenkezően a halál lenne?

Titkos nyugtalanság akasztotta meg a fejcsóválás, melylyel Henri kételkedését akarta kifejezni. Ismerte a fiatal asszony heves természetét, ki szerelmi ömlengéseiket szerette halálos fenyegetésekkel, méreg emlegetésével keverni, ha valaha eszébe jutna őt elhagyni. És szelid hangon próbálkozott:

— Ugyan, Lucienne. Te sokkal értelme-
sebb asszony vagy.

Megvető mozdulat szakította félbe. A Nayresné arca elborult s erőltetett mosolylyal parancsolta:

— Vezessen vissza, kérem!

Egy csoport felé tolt a Henrit, hol a férje a suggestió tüneményeinek leírásával mulattatta a vendégeket. Amint oda léptek, a szép asszony rászólt a férjére:

— Mindig a te bogaraid!

A férj rámosolygott:

— Senki sem próféta persze a saját hazájában, mondta. Mindenkit meggyőznek az általam elért eredmények. Csupán a nőm marad hitetlen.

— És az fogok maradni, felelte Nayresné, mindaddig, míg saját magam nem fogok meggyőződni.

— Pedig csak tőled függ, édes lelkem. Sokszor tettem már erre nézve ajánlatot neked.

— Kétségen kívül. De én komoly, valóban meggyőző kísérletet értek.

— De, ajánlkozott rá tüstént a férj, a minőt csak kívánsz.

A szép asszony kételkedő arccal mosolygott. Azután Henrihez hajolva:

— Szeretném látni, mondta nagyon hal-

és mi bezárva — a négy fal között — végezzünk olyan munkát, amelyről senki sem tud és senkisé is beszél? Szabadság, egyenlőség a nő jelszava: azt kérjük.

Igen, hát a cselédség elvégzi azt a munkát, amelyet mi oly egyszerűen háztartásnak nevezünk és azt tartjuk, hogy a legegyszerűbb dolog a világon. Pedig nem úgy van, mert a legkisebb háztartás vezetése — amely rendszerint pénzben sem bővelkedik — a legnehezebb probléma.

A háztartás, a gyermeknevelés, az otthon: ez a nő igazi birodalma. Jaj a társadalomnak, ha a nő, birodalmát ott hagyja.

Községi közgyűlés.

Szokatlan érdeklődés mellett folyt le a hó 4-én a községi képviselőtestület rendes havi közgyűlése.

Igy télen egyébként is látogatottabbak a közgyűlések, mégis ezuttal a tárgysorozat 1. és 4. pontja vonzotta legjobban a képviselőket.

Bezzeg kellemes csalódás érte azokat, akik különös érdeklődéssel vártak a tárgyalást képzeltek fenti számok alatt; a hegy egeret szült, mert Seres Ferenc esküdt minapi interpellációjára Veres Sándor egyszerűen nem felelt, azon oknál fogva, mivel Seres azt időközben visszavonta.

A Károly-ovoda ügyében pedig egy már tavalyról ismert ögrófi levél lett csak felolvasás tárgya, hogy az a közgyűlés refortáján is formászerűleg keresztül menjen.

Átsiklottak az ögrófi levél tartalmán s az azt kísérő jegyzői előterjesztésén annál könnyebben, mert akik szükség esetén legjobban tudtak volna érdemileg hozzászólni — Kádár plébános és Vigh mérnök — szándékosan-e, avagy véletlenségből-e, nem voltak jelen a tárgyalásán.

kan a legyező mögött, meg tudná-e velem csókoltatni Ribesné.

Az eszme mosolygásra bírta Henrit; tetszett neki. Ez a kísérlet sikerülés esetén lehűtené Luciennét, meggyőzné őt az emberi akarat tehetetlenségéről. Egyuttal szórakozást is szerezne neki. Talán még érdeklődés is támadna benne a férje kísérletei iránt s közelebb hozná őket egymáshoz.

— Vagy csupán, folytatta Nayresné, hogy te veled szemben kényszerítsen valamely barátságos nyájas szóra vagy mozdulatra. — Ki tudja? mondta Henri.

— Ez, igen, megvallom, meggyőzne. Hogy neked, mostani hangulatomban, vonzalmamnak bármi jelét adjam. Oh, akármi csekélységet! A multkori kísérlete például nem is tudom már, hogy kivel . . . mikor egy csésze teát kínáltatott fel valakinek. Felelek róla, hogy én is egy csésze teával kínáljalak meg tégedet, ez egész valómat felháborítaná s inkább darabokra törném azt a csészét!

— Próbálja meg; majd meglátjuk! — mondta rá Henri tréfásan.

És fenhargon már be is jelentette:

— Nayresné ő nagysága elfogadja!

A férj elragadtatva kérdezte:

— Nos, minő kísértetlet óhajtasz?

— Oh, — felelte a szép asszony — nekem egészen közömbös. Elég, hogy olyan tettet kövessék el, mely igazán független az akaratomtól.

Ugyanakkor Henrire nézett s kihívóan mosolygott rá.

Ez félre huzta Nayres urat és a fülébe sugta:

Megörökítésre való a lefolyt közgyűlés azért is, hogy a 12 pontból álló tárgysorozat egyetlen tárgyához sem akadt felszólaló képviselő.

Az előadó jegyzők előterjesztései, javaslatai kivétel nélkül egyhangulag s hozzászólás nélkül lettek elfogadva.

Vége is lett a gyűlésnek mihamar; fél 11 kor már nyoma sem volt egy képviselőnek sem. S csodálatos, egyetlen egy sem zúgolódott, hogy olyan korán végeztek. Bizonyára része van a gyors munkában azon körülménynek, hogy a tárgyak a jegyzők által mind kifogástalanul voltak előkészítve.

A gyűlés főbb tárgyai valának:

1) Farkas Sándornak az alispán megengedte a község által megtagadott letelepülést, az illetőség kimondása nélkül.

2) Jóváhagyta a megyegyűlés a Lövy József részére megszavazott fizetési előleget.

3) Hódoló tisztelettel vétetett tudomásul Pallavicini Sándor ögróf ur öccellenciájának az ovoda ügyében még 1908. június 21-én az előjárásához intézett azon levele, amelyben a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Károly-ovoda személyi ellátása ügyében beérkezett s ösmert döntését vette tudomásul s kifejezést adott azon óhajának, hogy beállandó változás esetén a község őt értesíteni el ne mulassza, mert az alapítólevélben lefektetett jogait oly esetben érvényesíteni kívánja.

4) Jóváhagyott az előfogatási vállalat szerződés, melyet e szerint ismét Gémes Kálmán nyert el 3000 korona évi berért.

5) Jóváhagyta a felső vendéglő és az ápolói iskolánál egy lakás bérbeadására vonatkozó szerződéseket.

6) Kis Rozál és Huszka Jánosné községi szülésznőknek az általuk kérelmezett egy-egy öl tűzifa-pótlékot nem szavazták meg.

7) Jóváhagyott a községi vadászterületekre megkötött négyrendbeli szerződés. Valamint jóváhagyattak a községi tanyaföldek bérbeadása tárgyában megkötött szerződéseket.

— Az új bortörvény életbeléptetése. A földmivelésügyi miniszter körrendeletben tudatta a törvényhatóságokkal, hogy az új bortörvény szerint előírt nyilvántartás kezelésének határidejét március 1-ről június 1-re halasztja. Teszi ezt a miniszter azért, mert a törvényhatóságoknak nem volt alkalmuk

— Szuggerálja neki, hogy hozzon nekem egy csésze teát.

— Azt már látta, — ellenvetette a férj.

— Nem tesz semmit! okvetetlenkedett Henri. Azt hiszi, hogy beteg vagyok, nyughatatlankodik . . .!

— Igen, igen, tudom! . . .

Nayres habozott, más valamit keresett. De a neje rászólt:

— Nos, várok rád!

A férj sietve engedelmesskedett. Hozzá látott az elaltatáshoz s neje csakhamar hypnotikus álomba merült.

Ekkor Nayres tiszta érthető hungon parancsolta:

— Mikor ez a falu óra tizenegyét fog mutatni, Rovére urra fogsz nézni. Sápadtanak, kimerültnék fogod őt látni. Nyugtalan leszesz. Kimégy magad, hogy egy csésze teát hozz neki s megitatod vele.

Ennek a kísérletnek a választása, mely a férj akaratából előtérbe állította Nayresné és a kedvesét, mosolyt csalt a vendégek ajkaira. Valóban aludt Lucidne? Nem akarta-e megfélemlíteni a férjét, kimutatva neki, hogy semmi erő nem képes legyőzni az ő kétségkedését?

— A vendégek mindamelllett egy jeladásra elszéledtek. Nayres felkeltette a nejét. És az estély újra megindult.

Nayresné táncolt, mikor az óra tizenegyét mutatott. Megállott, Rovére Henrira nézett s oda hagyván a táncosát, ki félre húzódott, kiment a teremből. Minden multság megszűnt az általános várakozásban. Pár perc telt el. Majd egy inas belökte az ajtót

a bortörvénnyel szemben esetleges észrevételeiket megtenni és kivételes intézkedéseket kérni. Utasítja a miniszter a törvényhatóságokat, hogy amennyiben felterjesztéssel kívánnak élni, ezt május 20-ig tegyék meg.

Ujdonságok.

— A Mindszenti Tejszövetkezet ma délután 2 órakor tartja évi közgyűlését a község háza tanácstermében. Fölhívjuk reá ezen helyről is az érdekeltek figyelmét. Megszereztük a szövetkezet mérlegét, amely tanuskodik ezen lézagot pótló intézmény mindjobban terjedő népszerűségéről. Tagjainak száma napról-napra szaporodik, úgy hogy elérte ma már a 120-at. A tehének száma pedig, amelyektől a tagok a tejet beszállítják, a 130-at. Tagadhatatlan, hogy jelentékeny vonzóerőt gyakorol a belépőkre az a kedvezmény, amelyben az ögrófi uradalom a zsenge szövetkezetet részesíti. Adott ugyanis bérbe a szövetkezet tagjai részére a lucskosi réten mintegy 70 katasztrális hold kész lucernás területet, a Gémes-tavában mintegy 150 hold partos ártéri szántóföldet, végül a falu alatt mintegy 20 hold veteményföldet, amely területek birtokában biztosítva vannak a szövetkezeti tagok, hogy a jószágaiknak szükséges takarmány s a háztartásban nélkülözhetetlen vetemények egy részéhez évről-évre hozzájuthatnak. Ezen réven a kisembereink családtagjaik célszerű fölhasználásával számottevő mellékjövedelemre tehetnek szert. S hogy népünk ezen körülményt mindinkább tisztán látja, következtethető a tagok szaporodásából. De a számító ögróf is bizonyára azért adja nevezett előnyöket a szövetkezetnek, hogy tagjai a tehen tartást, a jószágtenyésztést megkedveljék, ennek alapját részben biztosítva s ezen nton a vagyonosodást közvetve előmozdítsa. Való az, hogy hiába akar valaki tehenet tartani, ha takarmányhoz nem juthat, vagy méregdrágán kell beszereznie. — A mérlegből a szövetkezet

s Nayresné jelent meg egy csésze teával, melyet egyenesen Henrinak vitt.

— Fogja, barátom — mondta. — Ez helyre hozza.

A mosolya az anyáé volt beteg gyermekével szemben. És szelid hangon nógatta:

— Mind! Igya ki mind!

Helyeslő morgás volt szerényen hallható és a férj mosolylyal mondott köszönetet a nejének. De hirtelen aggódó felkiáltások lőnek hallhatók.

A Rovére Henri arca erősen rángatózott. Az üres csésze kiesett a kezéből és darabokra tört. És ő maga is, kezeivel a torkán, halál-sápadtan tántorgott s tompa hörgéssel földre vágódott.

— Minden segítség hasztalan! — mondta egy jelen volt orvos, ki Henri fölé hajolt. Villámként sujtott a halál. Bizonyosan szivszélütés!

A hirteleni éles sikoltás, melyben Nayresné kitört, hogy tüstént rá elájuljon, majdnem észrevétlen maradt. Minden szem a csészecserépekről Nayresre irányult, ki rémülten szoritotta kezeit a halántékaira. Iszonyat fogta el. Mert ugyan ki, ha nem ő, készítette el a végzetes italt! Szuggeráló kísérleteinek egész hosszu macchiavelizmusa lepleződni látszott végre.

Senki sem kételkedett benne, hogy ő folyamodott ehez az iszonyu bosszuhoz, kényszerítve a nejét, hogy ő maga mérgezzék meg a kedvesét. És a termék kiürültek.

(V. S.)

vagyona 2716 K 21 f-t tesz ki. Bevétele volt 1908-ban 15,291 K 01 f, kiadása 13,410 K 41 f. Pénzkészlete kitett az év végén 1881 K 20 f-t. A tagok behordottak 116,253 liter tejet, amelynek fejében kifizetett 11,668 K 99 f-t. Személyzet, napibiztos, házbér, üzem felemésztett 1741 K 42 f-t. Fölötte szükséges volna tehát még a tagok szaporodása, ezen alapon nagyobb tejszállítmány, hogy a költségek jobban eloszoljanak s a rezsikiadás aránylagos apadásával a tagoknak magasabb tejárak lennének fizethetők, mert, mint látjuk — a tej literje 10 fillérről csak kevéssel magasabb egységárat ért el. Hisszük, hogy az örgrófi uradalom további támogatásával a tejszövetkezet évről-évre erősödni fog.

— **Időjárás.** A múlt heti kemény fagyokat lágy idő váltotta föl. Gyönyörű tavaszi fényes napok köszöntöttek be e héten, amelyek a föld fagyát legott eltüntették. Pénteken nyárba illő meleg eső áztatta a még mindig szomjas földet, majd esti fél 8 órakor a nyugati égbolton villámok cikáztak, szombat reggelre pedig hólepel borította ismét a tavasz után epekedő tájakot s esett a hó megszokás nélkül egész a déli órákig. Elnémultak, gubbaszkodnak ismét a tavasz hírnökei: a pacsirták s bizonyára gondolkodnak fölötte a kis madárkák is, hogy biz ennek nem így kék már lenni! . . .

— **Az új munkástelep ártézi kutja.** A munkásházak között létesítendő ártézi kut furásához Banga és Kopornyik furómesterek már megtették az előkészületeket. A lefolyt héten meghozták a helyszínre a furótorony részleteit s a csövek egyrésztét. Ha valami akadály közbe nem jönne, a jövő héten megkezdik a furást is. — E helyen megemlítjük, hogy szaporodnak a házért folyamodó munkások is. Mint értesülünk, az iratkozottak száma ezideig meghaladja 160-at.

— **Apaállatok vásárlása.** A váltságügyi bizottság egyik legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy három bika vásárlását fogja javasolni a közgyűlésnek, miután a folyó évben ennyire van szükség. El is fogadták a javaslatot. A képviselőtestület megbízásából Mezőhegyesre ment előbb a kiküldött bizottság, de mivel ott már megfelelőket nem talált, megvett a Pallavicini-uradalomtól egyet — a mindszenti majorból, egy másikat pedig Veres Sándor birótól. Mindkettő szépen kifejlődött apaállat. A harmadikat a budapesti tenyészmárha-vásáron fogják megvenni. — Kellenek is az apaállatok, mert a szarvasmárha-állomány ez évben újfönt jelentékenyen megszorodott.

— **Az ártézi vízvezeték végrehajtó bizottsága** ülést tartott e hó 5-én, melynek egyetlen tárgya az volt, hogy mitévő legyen az érdekeltég a Pálffy-cég vállalatával, mely mindaddig nem bírta elkészíteni a teljes berendezést. A bizottság azt határozta, hogy előbb még föl szólítja vállalkozó céget a főnforgó hiányok pótlására, de ha a felszólításnak sem lenne sikere, kénytelen lesz bírói eljárást igénybe venni.

— **Jégzajlás.** Négy hónapos jégpáncél alul szabadult föl a Tisza. Múlt héten még kocsik mentek rajta keresztül, ma pedig már hűlt helye a jégnek. Hiába, bármint makrancoskodik is az idő, minden arra mutat, hogy nemsokára beköszönt a várva-várt tavasz.

— **Éves közgyűlés.** A „Mindszenti Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja I. éves közgyűlését 1908. évről február hó 28-án délután 4 órakor tartotta meg saját üzlethelyiségében (ösv. Lavicska Pálné házában). Az alapszabályban kívánt $\frac{1}{5}$ rész tag megjelenése után a szövetkezet elnöke: Kádár Szilveszter kamarás-plébános szép szavak kíséretében üdvözli a megjelent tagokat, röviden ismerteti ezen szövetkezet célját, annak miéért megalakulását; kifejti azt, hogy szövetkezésben rejlik az erő;

szövetkezetünk szentesített törvény védelme alatt áll és a kisemberek, kiscgazdák, iparosok segélyezésére van leginkább jótékony hatással. Az évi jelentés szerint 1908. év dec. hó 31-ig 200 tag 311 üzletrészt jegyzett — nem számítva bele a heti betéteket — a 311 üzletrésre a jelzett időpontig befizetett: 2085 K 40 f. A betét-állomány: 19068 K 45 fillérré rugott. — Tagoknak 4810 K váltó és 30814 K kötelezvénykölcson, melyeket részben a központ által rendelkezésünkre bocsátott 15020 K rendes hitelből folyósítottunk. Tartalékalapunk az év végén 123 K 50 f, a mérlegben kimutatott 217 K 13 f tiszta nyereség szintén a tartalékalaphoz csatoltatott. Két ig. tag kisorsoltatott, ezek helyébe 2 új tag be lett választva. A felügyelő-bizottság maradt a régiben. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság, valamint a tisztviselői karnak teljesen ingyenes és önzetlen munkálkodásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Elnök ezek után Isten áldását kérve munkálkodásunkra, a gyűlést berekeszti. Az igazgatóság alakuló gyűlésén elnöknek egyhangulag Kádár Szilveszter kamarás-plébánost, a felügyelőbizottság pedig elnöknek Lovass Jenő áll. tanitót és helyettes elnöknek Dinics Károly járási számvevőt választotta meg.

— **Népies gazdasági előadás.** A szegvári gazdaközönségnek — mint onnan jelentik — a múlt vasárnap igen érdekes és közművelődési szempontból is fontos előadásban volt része. Kővári Andor községi állatorvos ugyanis a község háza tanácstermében népies és tanulságos előadást tartott a szarvasmárhák fertőző hüvely-hurutjáról és az okszerű méhtenyésztésről. Elismerést érdemel az előadó már csak azért is, hogy elfoglaltsága mellett nem kimélt sem fáradságot, sem időt, hogy míg előadását egyrésztől tartalmassá tegye, tárgyának sok oldalról való megvilágítása által; másrésztől nyelvezetével és előadási modorával kristálytisztán érthetővé és vonzóvá tegye. A csaknem két óráig tartó előadást a hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta. Végül az előadás befejeztével az előadót lelkesen ünnepelte és a népszerű előadásért hálás köszönetet mondott, azon reményének adva kifejezést, hogy az előadót minél gyakrabban fogja — mint ilyen — viszontlátni. — Jó lenne, ha községünkben is tartatnának ilyen ismeretterjesztő előadások.

— **Háborus hírek.** Európa térképének két kelevénye: Szerbia és Montenegró ugyan csak dolgot adnak a világrész nagyjainak. Hónapok óta forrong téli munkátlanságában e két országocská cseppnyi népsége s ma is bizonytalan, még nem-e szolgálnak reá a megfenyítésre. Harckészségben áll miattuk országunk is s időnkint egyes lapok már a mozgósításról is tudnak írni. Ugyancsak e héten történt, hogy egyik szentesi laptársunk már plakátirozta is a háboru köntösét, úgy hogy ha rajta állott volna, már talán pufogtatnák is egymást a szerbek és a Boszniában telelő fiaink. De persze, ez a dolog se lesz olyan nagyon elsietve. Meggondolják azt a hadakozó telek, hogy belékostoljanak-e a háboru játékába? Addig pedig csak legyenek nyugodtan tartalékosaink. Az a körülmény, hogy a hatóságok készen tartják a behívókat stb, s csak a sürgönyre várnak, amely azokat szétküldeni rendeli, még nem jelenti a háboru köntösét.

Báró Bánffy József üzelmei

Letartóztatott hajóskapitány.

Csalás hajóstiszti egyenruhában.

Az elmúlt hónap 25-én, csütörtöki napon egy 30 év körüli, jól megtermett, szöke bajszu, a gőzhajózási társaságok szokott sapkáját és a polgári télikabát alatt hasonló ha-

jóstiszti egyenruhát viselő egyén állított be lapunk nyomdai helyiségébe, s egy gépirásos, a szegedi révkapitányság pecsétjével és aláírásával ellátott „Szabadságolási igazolvány“ fölmutatásával legitimálva magát, mint Bánffy József, III. osztályu dunagőzhajózási hajóskapitány, aki ezidő szerint 10 napi szabadságot élvez, hogy ez idő alatt munkásokat fogadjon föl a szegedi m. kir. folyamermérség által létesítendő tisztai átmetszési, burkolási stb. munkálatokra.

Elmondta továbbá, hogy Mindszenten már az előző napon 300 munkást alkalmazott, ez a szám azonban oly csekély, hogy szükséges bejárnia az összes szomszédos községeket, mert neki közel 10 ezer munkásra van szüksége, akiket egyelőre napi 3 korona munkabérrrel, a felügyelőket pedig 5 koronával hajlandó felfogadni. A munkásokat külön „Felvételi lap“ kiállításával mellett szerződte; szüksége van tehát 10,000 darab ilyen nyomtatványra, melynek a folyamermérségi hivatal igazgató-főmérnöke és ellenőre által sajátkezűleg aláírt mintáját be is mutatta, a megrendelőlevél kapcsán s a 10,000 drb nyomtatványt oly kikötéssel rendelte meg, hogy 200 példányra már a kora délutáni órákban föltétlenül szüksége lesz, amikor azokat a Csanyteleken tartózkodó igazgató-főmérnöknek azonnal át kell adnia.

A bőbeszédű kapitány ur sajnálatát fejezte ki, hogy a nyomtatványok árát azonnal ki nem fizetheti, de oly kényes helyzetben van, hogy a hajók biztosítási díját a takarékpénztárban kiegyenlítő, már annyi pénze sincs, hogy a főmérnöknek szükséges bolti cikkeket bevásárolhatná.

Lapunk szerkesztőjének vaj-szive menten megesett az előkelő megrendelőnek szomorú helyzetén s villámgyorsasággal adta át a kapitány urnak a hiányzó potom 2 koronát, ami természetesen másnap a nyomdai költséggel együtt visszatérülni fog.

A kapitány ur délután elvitte a sürgősen készült 200 darab „Felvételi lap“-ot.

Telik-mulik az idő, elhalad péntek, letelik szombat, sok minden történik a nap alatt, — csak éppen Bánffy kapitány ur nem jelentkezik a nyomtatványokért, pedig tudvalevő, hogy ez utóbbi éjszakát a közvetlen szomszédos vendéglőben töltötte vig zeneszó mellett.

Nem mutatkozott a kapitány ur még vasárnap reggel sem, — de jelentést tett lapunk kiadója a főszolgabírónál, aki nyomban intézkedett, s véletlen szerencséből pár perc múltán már előállította a kapitány urat, s távbeszélő útján rövidesen megállapította a következőket:

Bánffy József nem hajóskapitány, hanem egy sokszorososan büntetett szélhámos. Fia a hasonló nevű tisztességes uradalmi csőznek.

Már 13 éves korában feltörte a sándorfalvi templom perselyét. Sövényházi születése révén ott közismeretű tolonc. A nyomtatványok átvétele után Szegvárra ment s ott elszédített néhány munkást, korcsmai adóságainak hátrahagyásával pedig másnap Csanytelekre utazott, hol a községi előjáróság közvetítése mellett felfogadott 50 embert, kiktől bélyegköltségek címén kicsalt fejérint 24 filléretet. E pénzen mulatta át nálunk a szombati éjjelt.

Vasárnap délelőtt, éppen a letartóztatás idejében, Szegváron 3—400 ember várta a kapitány urat, hogy a döbbszó-hirdetés folytán vele szerződjenek.

A cs. kir. dunagőzhajózási társaság sze-

gedi ügynöksége, a m. kir. folyammérnök-ség, valamint a megkeresett összes községi hatóságok azonnal igazolták, hogy Bánfy József egy nagykaliberű gazember, aki a munkások szerződését megbízatás nélkül, családi szándékkal folytatja.

Az ugynevezett „Szabadságolási igazolvány“, valamint a „Felvételi lap“ nyomtatványok aláírását sajátkezűleg hamisította.

Érdekes a „hivatalos pecset“, mely semmi más, mint az osztrák veretű egyforintos ezüstpénznek kétféjű sasos mázolt levonata.

Érdemes följegyezni, hogy előállítása alkalmával a kapitány ur erélyesen tiltakozott a személyes szabadság korlátozása ellen s mint sándorfalvi háztulajdonos, megfenyegette az eljáró hatóságot önkénykedése miatt.

Másnap azonban már vallomást tett itteni dolgairól, de sehogyse akart eszébe jutnia, hogy Győrben, Komáromban nemrég voltak hasonló üzemelmei; nem tud arról sem, hogy mint honvédhuszárfőhadnagy gyűjtést rendezett a katonai árvek javára s legfőképp cserbenhagyta emlékezeté arra nézve, hogy tavaly, mint a „Dunaszabályozás jobbpárti felügyelőségnek“ főfelügyelője, báró Bánfy József néven — miként ezt a fővárosi lapok is, különösen pedig a „Szegedi Híradó“ május 12-iki számában megírták, — Esztergomban, hasonló szélhámossággal 200 embert 10,000 korona erejéig csapott be.

A járási főszolgabíró Bánfy báró kapitány urat az elmúlt kedden a szentesi kir. járásbírósnak adta át.

Csattanója a dolognak az, hogy a kapitány urat a járásbírósnak szabaddá helyezte, mert — sándorfalvai „háztulajdonos.“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1909.

NYILTTÉR.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő-kiadó).

Nyilatkozat.

Igentisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjának február 21-én megjelent 8. számában, saját reputációm megóvása érdekében, úgy a közérdekre vonatkozólag; abból a tekintetből, hogy kötelességemből kifolyólag történt igazmondásomért Vitos Gerő tanító ur rágalmazási perrel támadott meg, elhatároztam, hogy az erre vonatkozó bírói ítéleteket nyilvánosságra fogom hozni.

A már megjelent kir. ügyész ur határozatát közlés végett a t. szerkesztő urnak át is adtam. Mire vonatkozólag Vitos Gerő ur jogi képviselője hosszú és messze utjáról hazaérkezve, azt mondja cikkében, arról értesült, hogy én azt a hirt terjesztem, hogy a Vitos Gerő ur által ellenem folyamatba tett bünyfenítő ügyben hozott bírói végzést hirlapilag közzé fogom tenni, hogy kitől értesült, elhallgatja, hogy én hirt terjesztettem, valótlán, a szerkesztő urnak elvittem, az igaz, hogy a jogi képviselő ur cikke az én beadványomat megelőzte, valószínű, nem az én híresztelésemből történt. Jogi képviselő ur ígéretet tett, hogy a vádtanács határozatát a közönség ítélete alá fogja bocsátani.

Ezen nyilatkozatát tudomásul veszem és ha annak közzétételében megelőz, elismeréssel leszek iránta.

Egyébiránt vagyok bátor a szegedi kir. törvényszék vizsgáló bírójának kezeim közt

levő végzését egész terjedelmében itt közzé tenni, azzal hogy megígérem, hogy a vádtanács határozatát szintén közzé fogom tenni.

Baksay Illés.

A szegedi kir. törvényszék vizsgálóbírójától. 358/B. 909. sz. Vm. 33/1909. Hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt terhelt Baksai Illés elleni büntügyben.

Végzés.

Vitos Gerő pótmagánvádlónak azon indítványát, hogy Baksai Illés mindszenti lakos ellen a btk. 260. §-ába ütköző hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt a vizsgálat elrendeltessék — a B. P. 1. és 105. §§-ai alapján elutasítom.

Indokok:

Vitos Gerő pótmagánvádló azt panaszolja, hogy Baksai Illés terhelt a kir. tanfelügyelő előtt ellene azt a feljelentést tette, hogy ő 2 évvel ezelőtt a cselédje által az iskolából kokszot lopatott.

A nyomozati iratok közt lévő Scossa Dezső tanfelügyelő által Szegeden, 1908. évi október hó 8-án felvett jegyzőkönyv szerint Baksay Illés mint állami iskolai gondnoksági gondnok nevezett tanfelügyelő előtt azt adta elő, hogy 2 évvel ezelőtt egy cseléd a községházánál a kisbírónak azt mondta, hogy Vitos Gerő, akinél szolgál — ott fogta a ruháját, pedig kiadhatná, mert nagyon sok kokszot vitetett el velem az iskolából.

A btk. 164. §-a meghatározza, hogy hatóság elnevezés alatt milyen hatóságok értendők.

A kir. tanfelügyelőség pedig a btk. 164. §-ában meghatározott hatóságnak nem tekinthető, — ekként a panaszolt cselekmény a btk. 260. §-a alá eső rágalmazást nem képez.

De másrésről terhelt mint iskola-gondnoksági gondnok a kir. tanfelügyelő előtt azt állította, hogy „ez előtt két évvel egy cseléd a községházánál a kisbírónak azt mondta, hogy Vitos Gerő nem adja ki a ruháját, pedig kiadhatná, mert ugyan sok kokszot vitetett el vele az iskolából.“ A terhelt által állított ez a tény pedig való, ezt Veres Sándor és Kiss Balázs tanuk bizonyították.

Mint hogy pedig a btk. 260. §-a alá eső rágalmazás alapja valakinek egy bizonyos büntetendő cselekmény elkövetőjéül való bevádolása, — a terhelt az által, hogy a fenti valónak bizonyult tényállítást tette, — a btk. 260. §-a alá eső vétséget el nem követte, és pedig még az esetben sem, ha az általa bejelentett ténykörülményekből tényleg a magánvádlóval szemben tette volna következtetését. Tekintve pedig, hogy terhelt ezen gyanujának a kir. tanfelügyelő kifejezést nem adott, s cselekménye az általa hallott és valónak bizonyult tények előadásán kívül a panaszos személyére ki nem terjedt; — a pótmagánvádló indítványát el kellett utasítani. Szeged, 1909. január 15. Magay, vizsgálóbíró.

Ma, vasárnap este

PURIM-ESTÉLY

lesz nálam,

melyen kedves vendégeimet szívesen látom.

Tisztelettel

GOLDNER ÖDÖN
vendéglős.

Meghívó

ÖSSZETARTÁS SZÖVETKEZET

1909. évi március hó 14-én délután 3 órakor (vagy ha akkor határozatképes nem volna, úgy tekintet nélkül a megjelent tagok számára, 1909. március hó 21-én — délután 3 órakor tartandó —

III-ik

rendes évi közgyűlésére.

NAPIREND.

1) Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.

2) A tiszta nyereség iránti intézkedés.

3) A főszámolás kimondása
Mindszent, 1908 dec. 31.

Az igazgatóság.

MÉRLEG. Vagyon: 1) Pénztár-számla 2 K 16 f, 2) Váltó 4090 K 81 f, 3) Kötvény 6152 K 05 f, 4) Felszerelések 416 K 30 f, összesen: 10,661 K 24 f. — Teher: 1) Üzletrész 10,057 K 63 f, 2) Folyószámla 50 K, 3) Tartalékalapszámla 155 K 60 f, 4) Jótékonycélszámla 20 K, 5) Osztalékszám 288 K 31 f, 1908. évi nyereség 89 K 80 f.

Veszteségnyereség-számla: Tartozik költség-számlán 282 K 51 f, 1908. évi nyereség 89 K 80 f, összesen 372 K 31 f. — Követel: Kamat-számlán 372 K 31 f.

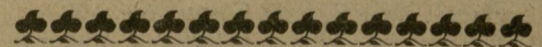
JEGYZET. Az eredeti mérleg és zárszámadás, úgy az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Üzlet-átvétel.

Mindszent község mélyentisztelt közönségének szives tudomására adom, hogy a Szabadság-utcában levő Korom Ferencné-féle borbély- és fodrász-üzletet átvettem s azt magam fogom tovább vezetni. Főtörekvésem lesz, hogy egyes segédeim által mélyentisztelt vendégeim kellemesen ki legyenek szolgálva s amidőn megemlítem, hogy üzletemtől távolabb eső helyre is készséggel kimegyek, maradok teljes tisztelettel: Rác János, borbély és fodrász. Ugyanott egy jó fiu tanulónak azonnal fölvetetik.

Bérbeadó ház.

A Vasut-utcában levő volt Herceg-féle ház folyó évi április hó 1-étől hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni Keresztes Ferenc vendéglősnél Mindszentben. 1—3

Két szoba butor

és többrendbeli konyhaeszközök jutányos áron azonnal eladók özv. Kohn Adolfnél Mindszentben. 1—3

